

SocialdepartementetSocialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag till Socialstyrelsen att följa upp de farmaceutiska tjänsterna

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att följa upp de farmaceutiska tjänsterna som utförs på öppenvårdsapotek i enlighet med det uppdrag som lämnats till Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) och E-hälsomyndigheten (S2026/00383). Socialstyrelsen ska ta fram en ändamålsenlig metod som kan användas för uppföljning och utvärdering av farmaceutiska tjänster. Metoden ska ha till syfte att mäta effekter för hälso- och sjukvården, konsekvenser för patienterna och ska utgå från relevanta utfallsmått och belysa tjänsternas betydelse ur både patient- och vårdperspektiv. Inom ramen för uppdraget ska Socialstyrelsen även genomföra en utvärdering av tjänsterna som nu finns tillgängliga på marknaden fram till och med 2027.

Socialstyrelsen ska utföra uppdraget i dialog med TLV, E-hälsomyndigheten, Läkemedelsverket samt företrädare för öppenvårdsapotekens branschorganisationer samt andra relevanta aktörer.

Socialstyrelsen ska senast 15 december 2026 lämna en muntlig delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet) om upplägg och preliminära resultat. En skriftlig delredovisning ska ske senast den 31 januari 2027. Av redovisningen ska framgå hur metoden kan användas för att utvärdera tjänster under 2027 inklusive finansieringsförslag.

Socialstyrelsen ska senast den 15 november 2027 lämna en skriftlig slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

För uppdraget får Socialstyrelsen under 2026 använda högst 1 000 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2026 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 5 Farmaceutisk tjänst.

Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till TLV senast den 1 december 2026. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2027 till TLV. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till TLV. Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Om ärendet

Tidöavtalet inkluderar punkten ”Utveckla apotekens roll i vårdkedjan” i vilken det bl.a. framgår att apoteken ska kunna erbjuda vissa tjänster som hälsoundersökningar. Diskussionen om farmaceutiska tjänster på apotek har pågått länge och lyftes bl.a. vid omregleringen av apoteksmarknaden 2009 samt i propositionen Kvalitet och säkerhet på apoteksmarknaden (prop. 2017/18:157). Syftet med farmaceutiska tjänster är att bättre ta tillvara apotekens möjligheter och farmaceuternas kompetens att stödja patienters följsamhet till läkemedelsbehandling. TLV fick 2020 i uppdrag att genomföra en försöksverksamhet med farmaceutiska tjänster samt ta fram förslag på regelverk och ersättningsmodell. I slutrapporten som redovisade i december 2024 föreslår TLV att de två tjänster som ingick i försöket och utvärderades, inhalationsvägledning och apotekens läkemedelssamtal, införs och finansieras via statligt ramanslag med ersättning per genomförd tjänst. TLV rekommenderar en stegvis införandeprocess. I slutrapporten föreslås vidare ett s.k. förenklat införande av inhalationsvägledning för att dra maximal nytta av det arbete som gjorts under en övergångsperiod, i väntan på en mer permanent lösning. I budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1) framgår att den kompetens som finns på apoteken behöver tillvaratas för att t.ex. stödja eller underlätta patienters följsamhet till en viss läkemedelsbehandling. Som en del i apotekens grunduppdrag ingår att ge sakkunnig och individuellt anpassad information och rådgivning.

Regeringen gav i mars 2026 TLV och E-hälsomyndigheten i uppdrag att dels införa en farmaceutisk tjänst, inhalationsvägledningen, via en interimsmodell, dels utreda hur en långsiktig och permanent lösning för såväl

inhalationsvägledning som ytterligare farmaceutiska tjänster ska kunna införas (S2026/00383). Införandet av modellen ska möjliggöra för patienter i hela Sverige att få del av farmaceutiska tjänster på ett öppenvårdsapotek som de själva väljer. Interimsmodellen med inhalationsvägledning som infördes i april 2026 utgår så långt som möjligt från den försöksverksamhet som bedrivits inom ramen för tidigare uppdrag (S2021/00824 och S2023/03257).

Utgångspunkten för urvalet av nya farmaceutiska tjänster är att de ska leda till att apotekens kompetens tillvaratas på ett ändamålsenligt sätt samtidigt som de ska hjälpa patienten med läkemedelsbehandling och avlasta hälso- och sjukvården.

På regeringens vägnar

Jakob Forssmed

Kimia Maleki

Kopia till

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
E-hälsomyndigheten
Läkemedelsverket
Sveriges Apoteksförening